

PL

PL

PL

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 16.7.2008
SEK(2008) 2116

DOKUMENT ROBOCZY SŁUŻB KOMISJI

uzupełniający

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**ustanawiająca ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla
produktów związanych z energią**

STRESZCZENIE OCENY SKUTKÓW

{KOM(2008) 399 wersja ostateczna}

{SEK(2008) 2115}

STRESZCZENIE

Niniejsza ocena skutków regulacji towarzyszy wnioskowi w sprawie zmiany dyrektywy dotyczącej ekoprojektu dla produktów wykorzystujących energię¹. Zmiana dyrektywy w sprawie ekoprojektu jest jednym z elementów planu działania w sprawie zrównoważonej konsumpcji i produkcji oraz w sprawie zrównoważonej polityki przemysłowej (SCP/SIP), który jest wspólną inicjatywą Dyrekcji Generalnej ds. Przedsiębiorstw i Przemysłu, Dyrekcji Generalnej ds. Środowiska i Dyrekcji Generalnej ds. Transportu i Energii. Głównym elementem planu SCP/SIP jest zintegrowana polityka produktowa. Dyrektywa w sprawie ekoprojektu jest ważną częścią składową tego planu działań.

Obecna dyrektywa w sprawie ekoprojektu obejmuje wyłącznie produkty wykorzystujące energię (z wyłączeniem środków transportu). Dla tych produktów, pod warunkiem że żaden mechanizm samoregulacyjny nie stanowi rzeczywistej alternatywy, dyrektywa umożliwia ustanowienie obowiązkowych minimalnych wymogów, odpowiadających ekologiczności produktu o najniższym koszcie cyklu życia. Dyrektywa określa również szereg kryteriów i środków ochronnych, których celem jest uwzględnienie w minimalnych wymogach zagadnień społecznych i związanych z konkurencyjnością. Podejście to gwarantuje, że poprawa ekologiczności produktów będzie efektywna pod względem kosztów. Pomimo że ceny sprzedaży tych produktów mogą wzrosnąć w perspektywie krótkoterminowej, ich poprawione właściwości rekompensują z nawiązką ten koszt w trakcie całego cyklu życia produktu, ponieważ koszt ich użytkowania jest niższy.

Jednakże ocena skutków wyżej wymienionego planu działania wykazała, że ograniczony zakres dyrektywy w sprawie ekoprojektu stanowi poważne ograniczenie potencjalnych skutków zintegrowanej polityki produktowej UE. W związku z powyższym w niniejszym sprawozdaniu poddano analizie możliwość rozszerzenia zakresu dyrektywy w sprawie ekoprojektu oraz skutki takiego rozszerzenia. Celem niniejszego sprawozdania jest więc dostarczenie informacji decydentom na temat możliwego zakresu takiego rozszerzenia.

Rozważono trzy warianty:

- (1) Nerozszerzanie zakresu, na skutek czego przepisami dyrektywy objęte byłyby wyłącznie produkty wykorzystujące energię,
- (2) Rozszerzenie zakresu poza produkty wykorzystujące energię z zachowaniem wyłączenia środków transportu, oraz
- (3) Rozszerzenie zakresu poza produkty wykorzystujące energię włączając środki transportu

Zmiana zakresu dyrektywy w sprawie ekoprojektu nie miałaby bezpośredniego wpływu na produkty, ponieważ dyrektywa ta jest dyrektywą ramową. Społeczne, gospodarcze i środowiskowe skutki takiej zmiany zależą od środków wykonawczych dla konkretnych grup produktów. Środki te przyjmuje Komisja zgodnie z procedurą regulacyjną w ramach komitologii. Przed przyjęciem środków wykonawczych przeprowadzone zostaną formalne konsultacje z zainteresowanymi stronami i zostanie opracowana szczegółowa ocena wpływu przez służby Komisji. Wszystkie skutki wymienione w sprawozdaniu ilustrują efekty przyjęcia środków wykonawczych dla produktów zgodnie z poszczególnymi wariantami. Ponadto opisane skutki zostałyby osiągnięte dopiero w perspektywie długoterminowej,

¹ Dyrektywa 2005/32/WE.

ponieważ przyjęcie środków wykonawczych odbywałoby się indywidualnie dla każdego produktu i po zakończeniu gruntownego procesu oceny.

Analiza poszczególnych wariantów uwzględnia szereg kwestii. Po pierwsze, poddaje się dyskusji wpływ na środowisko dla szerokich kategorii produktów. Po drugie, analizuje się, czy zmieniona dyrektywa w sprawie ekoprojektu nie nakładałaby się na istniejące prawodawstwo już zawierające przepisy związane z oddziaływaniem na środowisko. Po trzecie, poddaje się ocenie potencjał poprawy oddziaływania na środowisko oraz gospodarcze i społeczne skutki poszczególnych wariantów.

Analiza dostępnych danych wykazuje, że możliwa jest znaczna redukcja negatywnego oddziaływania na środowisko, przy jednoczesnym osiągnięciu oszczędności dla przedsiębiorstw i konsumentów końcowych. Ogólnie rzecz biorąc, im szerszy jest zakres produktów objętych środkami wykonawczymi, tym większe są potencjalne korzyści.

Pomimo że potencjalne korzyści byłyby największe w przypadku objęcia zakresem dyrektywy wszystkich produktów (wariant 3), w sprawozdaniu wykazano, że dyrektywa w sprawie ekoprojektu nie wydaje się być komplementarna w stosunku do systemu homologacji typu, ponieważ duża część potencjalnych korzyści w sektorze transportu zostanie już osiągnięta poprzez przyszłe akty prawne, takie jak przepisy dotyczące emisji dwutlenku węgla oraz nowe normy Euro. Wśród produktów analizowanych w ramach wariantu 2, znaczna poprawa oddziaływania na środowisko mogłaby zostać osiągnięta w opłacalny sposób w przypadku produktów związanych z energią takich jak wyroby budowlane oraz produkty wykorzystujące wodę. Ponadto szereg innych grup produktów posiada znaczący potencjał poprawy efektywności pod względem kosztów, ponieważ istnieją dowody na to, że ich oddziaływanie na środowisko jest nawet bardziej znaczące niż wykazały badania Labouze 2003 i EIPRO; chodzi między innymi o produkty takie jak: detergenty / środki czystości, produkty do obuwia i skóry, inne produkty żywnościowe, produkty przemysłu drukarskiego (książki, czasopisma, gazety), papier toaletowy, materace, baterie i zabawki. Realizowane obecnie badania Komisji poddadzą dalszej analizie oddziaływanie tych produktów na środowisko oraz potencjał jego poprawy. Dalsze badania mogłyby również dotyczyć wykorzystania betonu/cementu, stali, aluminium, tworzyw sztucznych oraz innych istotnych materiałów pod kątem równowagi między środowiskiem a gospodarką. Powyższe grupy produktów i materiałów zostały wymienione wyłącznie w celach ilustracyjnych.

Przeprowadzona analiza kosztów i korzyści związanych z opcjami 1 i 2 wykazuje, że wielkość kosztów początkowych zależy w dużym stopniu od rodzaju produktów, a nawet podkategorii tego samego rodzaju produktów. W analizowanych przykładowych przypadkach korzyści netto rosną z biegiem czasu, a także wzrasta wykorzystanie produktów spełniających minimalne wymogi.

Rozszerzony zakres dyrektywy umożliwi wprowadzenie środków wykonawczych dla tych kategorii produktów niewykorzystujących energii, które mają największy potencjał poprawy ekologiczności przyczyniając się jednocześnie do największych oszczędności w fazie ich użytkowania. Niekoniecznie byłoby to możliwe w ramach obecnej dyrektywy, której zakres ograniczony jest do produktów wykorzystujących energię. Bardziej szczegółowe analizy zostaną opracowane w ramach ocen skutków, które będą musiały zostać przygotowane dla każdego środka wykonawczego.

Na obecnym etapie można zalecić, w oparciu o dostępne dowody, rozszerzenie zakresu dyrektywy na produkty związane z energią. Korzyści płynące z rozszerzenia zakresu na środki transportu byłyby ograniczone. Jakkolwiek istnieją silne wskazania, że rozszerzenie zakresu dyrektywy na inne produkty mogłoby przynieść istotne korzyści, zaleca się

przeprowadzenie w następstwie przyszłego przeglądu dalszych badań i analiz dotyczących możliwości włączenia do zakresu dyrektywy produktów niezwiązanych z energią.